

Разработване на учебни планове и учебни програми по професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, влизащ в сила от 01.01.2026 г.

Във връзка с влизането в сила от 01.01.2026 г. на новия Списък на професиите за професионално образование и обучение (СППОО-2024), утвърден със Заповед № РД09-2230/09.08.2024 г. на Министъра на образованието и науката, ЦПО с преиздадени лицензии са длъжни в срок до три месеца от влизането в сила на държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по съответната професия да разработят и въведат в Информационната система на НАПОО нови учебни планове и учебни програми, заедно с актуализирана информация за преподавателския състав.

НОРМАТИВНИ ПРОМЕНИ

1. Нов Списък на професиите за професионално образование и обучение (СППОО - 2024)

Професионалното обучение на лица, навършили 16 години по професиите от Списък на професиите за професионално образование и обучение (СППОО - 2024) започва от 1 януари 2026 г. <https://www.navet.government.bg/bg/media/spisak-profesii-21082024.pdf>.

2. Сравнителна таблица за съответствието на професиите от СППОО - 2024 със специалностите от действащия до 31.12.2025 г. СППОО – 2003

Сравнителна таблица за съответствието на професиите от СППОО - 2024 със специалностите от действащия СППОО – 2003, утвърдена със Заповед № РД09-4546/17.12.2024 г. на министъра на образованието и науката https://www.navet.government.bg/bg/media/za-publikuvane-zap4546_sravnitelna-tablicza-saotvetstvie-sppoo2003-sppoo2024_17122024-1.pdf.

3. Нови Рамкови програми

Рамкови програми А за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по професии само с първа степен на професионална квалификация https://www.navet.government.bg/bg/media/01-ramkovi_programi_a_rd-09-2136_28.08.2025.pdf

Рамкови програми Б за начално професионално обучение с придобиване на първа, втора и/или трета степен на професионална квалификация https://www.navet.government.bg/bg/media/02-ramkovi_programi_b_rd-09-2135_28.08.2025.pdf

Рамкови програми Д за начално професионално обучение за достигане на отделни единици резултати от ученето, включени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия, или за придобиване на квалификация по част от професия https://www.navet.government.bg/bg/media/05-ramkovi_programi_d_rd-09-2131_28.08.2025.pdf

➤ Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по съответната професия определят съвкупността от единиците резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия (чл. 13а, т. 5 от ЗПОО).

➤ За провеждане на професионално обучение за достигане на отделни единици резултати от ученето не се разработват учебни планове, а учебното време се разпределя в учебните програми (чл. 13г, ал. 6 от ЗПОО).

Рамкови програми Е за продължаващо професионално обучение за актуализиране или надграждане с по-висока степен на придобита професионална квалификация по професия или по част от професия с придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация след придобита квалификация съответно по част от

професия, първа или втора степен на професионална квалификация
https://www.navet.government.bg/bg/media/06-ramkovi_programi_e_rd-09-2131_28.08.2025.pdf

4. Нови държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии по СППОО-2024

Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии по СППОО-2024, обнародвани в Държавен вестник
<https://www.navet.government.bg/bg/dos-lp-2024-sg/>

УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ И УЧЕБНИ ПРОГРАМИ

Учебните планове и учебните програми за обучение на лица, навършили 16 години по професиите от СППОО – 2024 се разработват във основа на Рамковите програми по чл. 12 от ЗПОО и на държавните образователни стандарти за придобиване на квалификации по професии от обучаващата институция самостоятелно или съвместно със заявителя на професионалното обучение и се утвърждават от директора на обучаващата институция.

Структурата на учебния план обхваща раздел А – задължителни учебни часове и раздел Б – избираеми учебни часове. В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка, а в избираемите учебни часове – за придобиване на разширената професионална подготовка.

Структура на учебния план:

Раздел А. Задължителни учебни часове

Теория на професията:

- Раздел А1. Обща професионална подготовка
- Раздел А2. Отраслова професионална подготовка
- Раздел А3. Специфична професионална подготовка

Практика на професията:

- Раздел А2. Отраслова професионална подготовка
- Раздел А3. Специфична професионална подготовка

Раздел Б. Избираеми учебни часове

Разширена професионална подготовка

Общата професионална подготовка е съвкупност от компетентности в областта на здравословните и безопасни условия на труд и опазването на околната среда, на икономиката и предприемачество.

Отрасловата професионална подготовка е съвкупност от компетентности, необходими за упражняване на професиите от съответното професионално направление. Отрасловата професионална подготовка се придобива чрез изучаване на учебни предмети или модули и е единна за всички професии от професионалното направление.

Специфичната професионална подготовка е съвкупност от компетентности, включително свързани с използването на информационните технологии, необходими за упражняване на конкретната професия в зависимост от съответната степен на професионална квалификация.

Делът на учебните часове за практическо обучение в отрасловата и специфичната професионална подготовка се определя в съответствие с чл. 29, ал. 2 от ЗПОО.

Разширената професионална подготовка е съвкупност от компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка. Разширената професионална подготовка

се придобива чрез изучаване на учебни предмети или модули, като отчита спецификата на всяка професия както и степента на професионална квалификация. Учебни часове за практическо обучение могат да се предвидят и в разширената професионална подготовка.

Професии само с първа СПК

Учебни планове и програми се разработват по Рамкови програми А за начално професионално обучение с придобиване на професионална квалификация **по професии само с първа степен на професионална квалификация** (чл. 12, ал. 1, т. 1, букви а) и б) от ЗПОО). Продължителност на обучението е до 6 месеца.

Учебните часове, предвидени за практическо обучение, са не по-малко от седемдесет на сто от общия брой учебни часове за изучаване на учебните предмети/модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Професии които включват първа (но не само) СПК

Учебни планове и програми се разработват по Рамкови програми Б за начално професионално обучение с придобиване на първа, втора или трета степен на професионална квалификация (чл. 12, ал. 1, т. 2, букви а) от ЗПОО.

Продължителност на обучението е до 6 месеца.

Учебните часове, предвидени за практическо обучение, са не по-малко от седемдесет на сто от общия брой учебни часове за изучаване на учебните предмети/модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Професии с втора СПК

Учебни планове и програми се разработват по Рамкови програми Б за начално професионално обучение с придобиване на първа, втора или трета степен на професионална квалификация (чл. 12, ал. 1, т. 2, букви б) от ЗПОО).

Продължителност на обучението е до 1 година.

Учебните часове, предвидени за практическо обучение, са не по-малко от шестдесет на сто от общия брой учебни часове за изучаване на учебните предмети/модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Професии с трета СПК

Учебни планове и програми се разработват по Рамкови програми Б за начално професионално обучение с придобиване на първа, втора или трета степен на професионална квалификация (чл. 12, ал. 1, т. 2, букви в) от ЗПОО.

Продължителност на обучението е до 1,5 година.

Учебните часове, предвидени за практическо обучение, са не по-малко от петдесет на сто от общия брой учебни часове за изучаване на учебните предмети/модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Начално професионално обучение за придобиване на квалификация по част от професия

Учебни планове и програми по Рамкови програми Д за начално професионално обучение за достигане на отделни единици резултати от ученето, включени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия, или за придобиване на квалификация по част от професия.

- Съвкупността от единиците резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия са определени в държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по съответната професия.

- Продължителност на обучението се определя от обучаващата институция, като се гарантира постигането на съвкупността от ЕРУ в ДОС за придобиване на квалификация по част от професия.

Професионално обучение за достигане на отделни единици резултат от учене

- За провеждане на професионално обучение за достигане на отделни единици резултати от ученето не се разработват учебни планове, а учебното време се разпределя в учебните програми, съдържащи броя часове за достигане на всеки резултат от учене, включен в съответната единица, разпределени по теми за теория и практика.

Актуализиране или надграждане на придобита професионална квалификация

Учебни планове и програми се разработват по съответния вариант на Рамкови програми Е за продължаващо професионално обучение за актуализиране или надграждане с по-висока степен на придобита професионална квалификация по професия или по част от професия с придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация след придобита квалификация съответно по част от професия, първа или втора степен на професионална квалификация.